_____________________ hokimligi
maktabgacha va maktab ta’limi
boshqarmasi
___________________ maktabgacha va
maktab ta’limi bo‘limi tasarrufidagi
__-umumiy o‘rta ta’lim maktabi
tarix fani o‘qituvchisi
___________________________ning
20__-20__-o‘quv yili
9-10-sinflar uchun o‘zbekiston
tarixi fanidan

TO‘GARAK HUJJATLARI

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

*O‘tkazilgan xona*______________________

“______________________” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari *To‘garak rahbari________________________*

t/r	Sinfi	O‘quvchining ismi va familiyasi	Sentabr								Oktabr								O‘tilgan mavzu

"________________________" To'garak mashg'ulotlar o'tkazilish sanalari *To'garak rahbari____________________________*

t/r	Sinfi	O'quvchining ismi va familiyasi	Noyabr								Dekabr								Yanvar				O'tilgan mavzu

“______________________” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari *To‘garak rahbari________________________*

t/r	*Sinfi*	*O‘quvchining ismi va familiyasi*	*Yanvar*				*Fevral*								*Mart*				*O‘tilgan mavzu*

“______________________” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari   To‘garak rahbari___________________________

t/r	Sinfi	O‘quvchining ismi va familiyasi	Mart				Aprel								May								O‘tilgan mavzu

“Kelishildi”
MMIBDO‘:_____ _________________
“____” _______________ 20___yil

“Tasdiqlayman”
Maktab direktori: ______ _______________
“____” _______________ 20___yil

20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “_______________” to‘garagining

ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1	Qipchoq dashti va Movaraunnaxrdagi siyosiy vaziyat	1		
2	Muhammad Shayboniyning siyosiy maydonga chiqishi	1		
3	Shayboniylar davrida davlat boshqaruvi	1		
4	Shayboniylar davrida xalqning turmush tarzi	1		
5	Shayboniylar davrida hunarmandchilik	1		
6	Shayboniylar davrida pul munosabatlari	1		
7	Shayboniylar davrida Umumiy manzara	1		
8	Toshkentda Shayboniylar davrida Ko'kaldosh madrasasi	1		
9	Baroqxon madrasasi	1		
10	Shayboniylarning Qozoq, Sibir xonliklari va Moskva davlati bilan munosabati	1		
11	Yalangto'sh Bahodir	1		
12	Ashtarxoniylar davrida tashqi siyosati	1		
13	Ashtarxoniylar davrida Moliya va pul islohotlari	1		
14	Ashtarxoniylar davrida Jo‘ybori Kalon madrasasi	1		
15	XVIII asr o‘rtalarida Buxoro xonligida Davlat boshqaruvi	1		
16	Mang’itlar davrida Aholining mashg‘ulotlari	1		
17	Xalifa xudoydo majmuasi	1		
18	Arabshohiylarning davlat boshqaruvi	1		
19	Qo’ng’irotlar davrida aholi	1		
20	Qo’ng’irotlar davrida Hunarmandchilik	1		
21	Qo’ng’irotlar davrida Xiva Ichan qal’asi	1		
22	Qoraqalpoq va Rossiya munosabatlari	1		
23	Qoraqalpoqlarda Hunarmandchilik	1		
24	Qoraqalpoq yozma adabiyoti	1		
25	Minglar hukumronligi davrida siyosiy vaziyat	1		
26	Minglar sulolasi boshqaruvi	1		
27	Qo’qon xonligida yer-suv munosabatlari	1		
28	Qo’qon xonligida kiyinish madaniyati	1		
29	Qo’qon xonligida Ta’lim tizimi	1		
30	Maxmur va Gulxaniy	1		
31	Qo‘qon - Buxoro munosabatlari	1		
32	Qo‘shinning harbiy holati	1		
33	O’zbek davlatlarining Arxiv hujjatlari	1		
34	O'rta asrlar mualliflarining shayboniylar va Bobur Mirzo haqida yozib qoldirgan asarlari	1		
35	Rossiya imperiyasi bosqini arafasida buxoro amirligi, arafasida buxoro amirligi, qo‘qon va xiva xonliklaridagi ijtimoiy–siyosiy va iqtisodiy ahvol.	1		
36	Takrorlash	1		
37	Rossiya imperiyasining o‘rta osiyoga yurishi va turkiston general-gubernatorligining tashkil topishi.	1		

38	Buxoro amirligi va xiva xonligining rossiya imperiyasi vassaliga aylanishi.	1		
39	Turkiston o‘lkasida siyosiyma’muriy boshqaruv tizimi.	1		
40	Turkistonda rossiya imperiyasiga qarshi imperiyasiga qarshi milliy-ozodlik harakatlari	1		
41	Birinchi jahon urushining boshlanishi va uning turkistonga ta’siri.	1		
42	Turkistonda 1916-yilgi qo‘zg‘olonning boshlanishi.	1		
43	XIX asrning ikkinchi yarmi – XIX asrning ikkinchi yarmi XX asrning boshlarida XX asrning boshlarida buxoro amirligi.	1		
44	XX asrning boshlarida XX asrning boshlarida xiva xonligi.	1		
45	XIX asr ikkinchi yarmi XIX asr ikkinchi yarmi XX asr boshlarida qoraqalpoqlar madaniyati.	1		
46	Turkistonda jadidchilik harakati.	1		
47	Jadidchilik harakati namoyandalari va ularning faoliyati.	1		
48	Turkistonda ilm-fan va madaniyat.	1		
49	Turkiston o‘lkasi 1917-yil fevral–oktyabr oralig‘ida.	1		
50	Buxoro xalqining hasrati tarixi.	1		
51	Xiva xonligining tugatilishi.	1		
52	Turkiston muxtoriyati.	1		
53	Turkiston SSSR, IXSR VA XXSRda sovet hokimiyatiga qarshi qurolli harakatlar.	1		
54	O‘rta osiyoda o‘rta osiyoda hududiy chegaralanish	1		
55	O‘zbekiston SSSRning tashkil topishi	1		
56	Sovet hokimiyati amalga oshirgan islohotlarning mohiyati.	1		
57	O‘zbekistonda sovet hokimiyati yuritgan madaniy siyosat.	1		
58	Sovet hokimiyatining O‘zbekistondagi qatag‘on siyosati.	1		
59	O‘zbekiston ikkinchi O‘zbekiston ikkinchi jahon urushi yillarida.	1		
60	O‘zbekistonliklarning frontdagi jasorati va qahramonliklari	1		
61	Gvardiyachi general-mayor Sobir Rahimovning dafn qilinishi.	1		
62	O‘zbekiston fani va madaniyati g‘alaba uchun xizmatda.	1		
63	Takrorlash.	1		
64	O‘zbekiston xalq xo‘jaligining urushdan keyingi yillardagi rivojlanishi	1		
65	O‘zbekiston xalq xo‘jaligining urushdan keyingi yillardagi rivojlanishi	1		
66	1980–1990-yillarda O‘zbekiston.	1		
67	O‘zbekistonda ijtimoiy-siyosiy faollik va mustaqillik sari intilishning kuchayishi	1		
68	Takrorlash.	1		

Sana: “__” _______________ 20__-yil. Sinflar:_____. To‘garak rahbari:______________________

Mavzu: Qipchoq dashti va Movaraunnaxrdagi siyosiy vaziyat.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy: mashg‘ulotda XV asrgacha sodir bo‘lgan voqealar bilan tanishtirish, jumladan, Vatanimiz tarixida muhim rol o‘ynagan Birinchi va Ikkinchi Renessansga asos bo‘lgan jarayonlarni o‘rganish. Tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakillantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarga ajdodlarimiz barpo etgan ulkan madaniyat namunalaridan tortib, oddiy xo‘jalik hayotida erish gan kichik yutuqlarigacha bo‘lgan voqealar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

Mashg‘ulot turi: tarixiy voqealar, shaxslar va davrlarni o‘rganish, o‘quvchilar bilan muhokama va bilimlarni tekshirish, tarixiy voqealar va qarorlarni tahlil qilish.

Mashg‘ulot uslubi: o‘qituvchi mavzuni tushuntiradi, asosiy tarixiy fakt va voqealarni izohlaydi, o‘quvchilar faol ishtirok etadi, mavzu bo‘yicha savol va javoblar orqali bilim mustahkamlanadi, tarixiy qarorlar yoki voqealar haqida o‘quvchilar fikr almashadi.

Mashg‘ulot metodi: o‘qituvchi tarixiy voqealarni, shaxslarni va davrlarni tushuntiradi, savollar berib, mavzuni mustahkamlash, o‘quvchilarni guruhlarga bo‘lib topshiriq berish va muhokama o‘tkazish.

Mashg‘ulot jihozi: tarix darsligi va qo‘shimcha adabiyotlar, tarixiy xaritalar (O‘zbekiston tarixi xaritalari, davrlar bo‘yicha) mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elekron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javobo‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Abulxayrxon Qipchoq dashtidagi tufk-mo'g'ul qabilalarining 200 dan ortiq sarkardalarining qo'llab-quwatlashi natijasida Sharqiy Qipchoq dashtini birlashtiradi. Abulxayrxon Chingizxonning katta o‘g‘li Jo'jixonning beshinchi o'g'li Shaybonning avlodi bo'lib, shayboniylar sulolasining atalishi ham shu jihat bilan bog'liqdir. Abulxayrxonning katta buvasi Po'lat Sulton esa shayboniylar avlodiga mansub bo'lgan. 1428-yilda Sibir g'arbidagi Tura shahrini bosib oladi va uni davlat poytaxtiga aylantiradi. Abulxayrxon o‘z davlatini Oltin O'rdadan mustaqil deb e’lon qiladi. 1430-yilda Xorazmni ishg'ol qilgach, “Ulug‘ xon” unvonini qabul qiladi. Ammo tez orada Xorazmni tark etishga majbur bo'ladi. 1446-yilda temuriylarga qarashli Sirdaryoning o’rta oqimida joylashgan Sig'noq, Oqqo'rg'on, Arquq va 0‘zgan shaharlarini bosib oladi. Poytaxtini Turadan Sig'noqqa ko'chiradi. Shu tariqa Abulxayrxon Temuriylar davlatining qo'shnisiga aylanadi. Shahzodalarning taxt uchun kurashida goh unisini, goh bunisini qo'llab, Temuriylar davlatining siyosiy hayotiga aralasha boshlaydi. Abulxayrxon o'zining raqiblarini turli yo'llar bilan mag'lub etadi. Oqibatda Oltin O'rda xoni Baroqxonning o'g'illari Girayxon va Jonibekxonlar Mo'g'uliston xoni Isobug'axon (Eson Buqo) huzuriga qochib boradilar. Xon ularga G'arbiy Mo'g'uliston deb hisoblanuvchi hududlardan Chu vodiysi va Yettisuv o'lkalarining birqismini beradi. Bu joy keyinchalik Abulxayrxon ta'qibidan qochgan sultoniar uchun boshpanaga aylanadi va ular 1465-1466-yillarda Qozoq xonligiga asos soladilar Amir Temur davrida o'zbek davlatiga bo'ysundirilgan Jo'ji ulusidagi siyosiy hayot nazorati keyingi temuriylar hukmronligi yillarida qo'ldan chiqib ketadi. XV asr o'rtalariga kelib esa, mazkur hudud, xususan, Yoyiq (Ural) daryosidan Balxash ko'ligacha, Sirdaryo quyi oqimlaridan Tobol va Irtish daryolarigacha bo'lgan hududda hukmronlik qilayotgan Abulxayrxon Turonda kechayotgan siyosiy jarayonga aralasha boshlaydi.

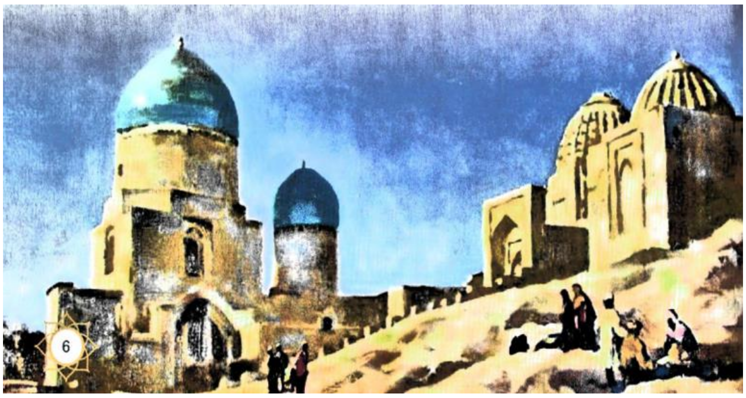

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘quvchilardan mavzu bo‘yicha asosiy faktlar va voqealarni so‘rash, hujjat, surat yoki xarita asosida savollar berish.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e’lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Maktab MMIBDO‘_____________ ___________________________sana___ _______________ 20__yil

Sana: “__” _______________ 20__-yil. Sinflar:_____. To‘garak rahbari:______________________

Mavzu: Muhammad Shayboniyning siyosiy maydonga chiqishi

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy: mashg‘ulotda XV asrgacha sodir bo‘lgan voqealar bilan tanishtirish, jumladan, Vatanimiz tarixida muhim rol o‘ynagan Birinchi va Ikkinchi Renessansga asos bo‘lgan jarayonlarni o‘rganish. Tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakillantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarga ajdodlarimiz barpo etgan ulkan madaniyat namunalaridan tortib, oddiy xo‘jalik hayotida erish gan kichik yutuqlarigacha bo‘lgan voqealar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

Mashg‘ulot turi: tarixiy voqealar, shaxslar va davrlarni o‘rganish, o‘quvchilar bilan muhokama va bilimlarni tekshirish, tarixiy voqealar va qarorlarni tahlil qilish.

Mashg‘ulot uslubi: o‘qituvchi mavzuni tushuntiradi, asosiy tarixiy fakt va voqealarni izohlaydi, o‘quvchilar faol ishtirok etadi, mavzu bo‘yicha savol va javoblar orqali bilim mustahkamlanadi, tarixiy qarorlar yoki voqealar haqida o‘quvchilar fikr almashadi.

Mashg‘ulot metodi: o‘qituvchi tarixiy voqealarni, shaxslarni va davrlarni tushuntiradi, savollar berib, mavzuni mustahkamlash, o‘quvchilarni guruhlarga bo‘lib topshiriq berish va muhokama o‘tkazish.

Mashg‘ulot jihozi: tarix darsligi va qo‘shimcha adabiyotlar, tarixiy xaritalar (O‘zbekiston tarixi xaritalari, davrlar bo‘yicha) mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elekron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javobo‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

O'zbek ulusi hukmdori Abulxayrxonning o'g'illaridan biri Shohbudog' Sulton to'ng'ich 0‘g‘liga Sulton Muhammad Shayboniy deb ism qo'ygan. lining taxallusi esa “Shohbaxt" edi. Muhammad Shayboniy otasining erta vafotidan so'ng bobosining qaramog'ida qolgan. Ukasi Sulton Muhammad bilan birga Boyshayx otalig'ida voyaga yetgan. Abulxayrxon tuzgan O'zbek ulusi davlati 1468-yilda qulaydi. Shayboniyxon esa bobosining davlatini 1480-yilda qayta tiklaydi. O'zaro kurashlar va ichki nizolar tufayli tobora zaiflashib borayotgan temuriylar hududi bo'igan Movarounnahrda ham o'z hukmronligini o'rnatish uchun harakat boshlaydi. 1499-yilda Jizzax va Samarqand orqali Qarshi va Shahrisabzgacha bosib boradi va katta o'lja bilan Qipchoq dashtiga qaytadi. 1500-yil Sulton Ali Mirzo kaltabinlik bilan Samarqandni Shayboniyxonga jangsiz topshiradi. Shu yiliyoq Buxoro ham zabt etiladi. Biroq Zahiriddin Muhammad Bobur 1500-yili Samarqandni qaytarib olishga muvaffaq bo'ladi. Qisqa vaqt ichida Samarqandning barcha tumanlari, Qarshi va G'uzor shaharlarida Bobur hokimiyati e’tirof etiladi. Lekin 1501-yil aprelda Zarafshon bo'yidagi Saripul qishlog'i yaqinida bo'igan jangda Bobur qo'shini yengiladi. Bir necha oylik qamaldan so'ng Samarqand yana Muhammad Shayboniyxon qo'liga o'tadi. 1503-yilda Shayboniyxon Toshkent xoni Mahmudxon, Bobur va qalmoqlarning birlashgan qo'shinini Sirdaryo bo'yida tor-mor qiladi. Shayboniyxon 1505-1507-yillar ichida Urganch, Balx, Hirotda ham o‘z hokimiyatini o'rnatadi. Keyingi ikki yil ichida Xurosonning boshqa hududlari, jumladan, Damg'on, Astrobod, Mashhadni ham egallaydi. Shu tariqa, Abu Saiddan so'ng birorta temuriy bajara olmagan ishni Muhammad Shayboniyxon eplaydi – shimolda Sirdaryodan janubda Qandahorgacha, sharqda Xitoygacha, g'arbda Kaspiy dengizigacha bo'igan hududlarni yagona davlatga birlashtirishga muvaffaq bo'ladi. Bu esa, o'z o'rnida, uning siyosiy, iqtisodiy qudratini yuksaitirib yuboradi. U Eron sari harakatlanib, hukmron sulola - safaviylar bilan to'qnashishni rejalashtiradi.

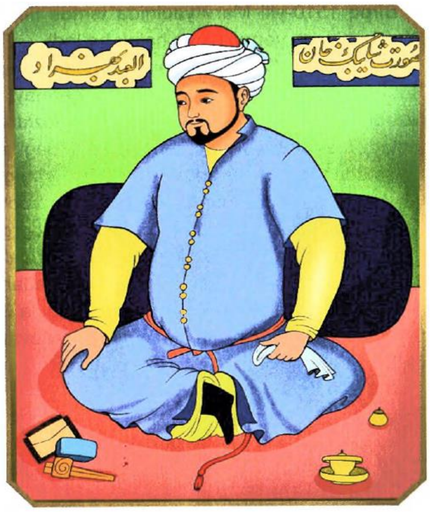

Muhammad Shayboniy portreti. Musavvir Kamoliddin Behzod (nusxasi)

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘quvchilardan mavzu bo‘yicha asosiy faktlar va voqealarni so‘rash, hujjat, surat yoki xarita asosida savollar berish.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e’lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Maktab MMIBDO‘_____________ _____ _____________________sana___ _______________ 20__yil

Sana: “__” _______________ 20__-yil. Sinflar:_____. To‘garak rahbari:______________________

Mavzu: Shayboniylar davrida davlat boshqaruvi

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy: mashg‘ulotda XV asrgacha sodir bo‘lgan voqealar bilan tanishtirish, jumladan, Vatanimiz tarixida muhim rol o‘ynagan Birinchi va Ikkinchi Renessansga asos bo‘lgan jarayonlarni o‘rganish. Tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakillantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarga ajdodlarimiz barpo etgan ulkan madaniyat namunalaridan tortib, oddiy xo‘jalik hayotida erish gan kichik yutuqlarigacha bo‘lgan voqealar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

Mashg‘ulot turi: tarixiy voqealar, shaxslar va davrlarni o‘rganish, o‘quvchilar bilan muhokama va bilimlarni tekshirish, tarixiy voqealar va qarorlarni tahlil qilish.

Mashg‘ulot uslubi: o‘qituvchi mavzuni tushuntiradi, asosiy tarixiy fakt va voqealarni izohlaydi, o‘quvchilar faol ishtirok etadi, mavzu bo‘yicha savol va javoblar orqali bilim mustahkamlanadi, tarixiy qarorlar yoki voqealar haqida o‘quvchilar fikr almashadi.

Mashg‘ulot metodi: o‘qituvchi tarixiy voqealarni, shaxslarni va davrlarni tushuntiradi, savollar berib, mavzuni mustahkamlash, o‘quvchilarni guruhlarga bo‘lib topshiriq berish va muhokama o‘tkazish.

Mashg‘ulot jihozi: tarix darsligi va qo‘shimcha adabiyotlar, tarixiy xaritalar (O‘zbekiston tarixi xaritalari, davrlar bo‘yicha) mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elekron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javobo‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Shayboniylar davri davlat boshqaruvi ularga qadar ko'p asrlar davomida shakllangan, asosan, o‘troq aholiga xos murakkab idora tizimi an'analari hamda ayrim hollarda yarimko'chmanchi jamiyat an’analarini o'zida birlashtirgan. Chunonchi, dargoh va devonlar tizimida biroz o'zgarish yuz beradi. Ya’ni endi devonlarning ish vazifalari dargoh huzuridagi xizmatlar zimmasiga yuklatiladi. Shu tariqa, devonlarning davlat boshqaruv tizimidagi o'rni yo'qolib boradi. Davlat boshqaruvining oliy organi dargoh hisoblangan. Davlat tepasida oliy hukmdor- xon turgan. Xonlikka nomzodni taxtga o'tqazish uni oq kigizga solib ko'tarish orqali amalga oshirilgan. Bu marosimda kigizning to'rt uchini xonga mansub urug'ning qudratli vakillari, asilzoda amirlar va ulamolar ushlab turishgan. Taxt dastlab otadan bolaga emas, balki shayboniylar orasidagi yoshi katta shaxsga nasib etgan. Lekin Abdullaxon II davriga kelib, oliy hukmdorlik mavqeyining otadan o'g'ilga o'tish an'anasi shakllana boshladi. Taxt vorisi “navvob”, “qolg'a”, “kichik xon” deb atalgan. Masalan, Ko'chkunchixon oliy hukmdor bo'lgach, yosh jihatdan xondan keyin ikkinchi o'rinda turgan uning ukasi Suyunchxo'ja “qolg'a” sifatida belgilangan. Suyunchxo'janing vafoti munosabati bilan, xondan keyingi yoshi ulug' shahzodalardan biri - Jonibek sulton valiahd etib belgilanadi. 1529-yili u ham hayotdan ko'z yumgach, eng katta shahzodalar Abu Said va Abdulla birin-ketin “qolg'a”, keyin esa oliy hukmdorlik martabasiga ko'tarilishgan. Abdullaxon II tomonidan kiritilgan tartibga ko'ra, valiahdga boshqarish uchun Balx viloyati beriladigan bo'ldi. Oliy hukmdor huzurida o'tkazilgan majlislar va qabul marosimlarida harbir mansab va lavozim egasi faqat uning uchun ajratilgan joyda o'tirishi lozim bo'lgan Bu joy lavozimning katta-kichikligiga qarab xonning o'ng yoki so‘l tarafida, oliy hukmdorga yaqin yoki uzoqroqda bo'lishi mumkin edi. Nufuzli amaldorlar bu majlislarda o tirib, ba’zilari esa faqat tik turib ishtirok etardilar. Hokimiyat tepasiga kelgan shayboniy hukmdorlar birinchi navbatda sulola vakillari, qarindosh- urug'larini mulk bilan ta’minlaganlar. Ular o zlariga ajratilgan viloyatlarning hokimi ham hisoblanishgan. Ayni paytda ular ham markaziy hokimiyatdagi kabi boshqaruv tizimini tashkil etganlar. Dargohda yirik amaldor naqib sanalgan. Bu lavozimni egallagan shaxs oliy hukmdorning eng yaqin va ishonchli kishisi bo'lib, xon qabulidagi marosimlarda oliy hukmdorga juda yaqin o'tirgan. Ichki va tashqi siyosat, harbiy masalalarda xonning asosiy maslahatchisi sifatida e’tirof etilgan. Davlat ahamiyatiga molik lavozimlardan yana biri otaliq edi. Shahzodalar tarbiyasiga mutasaddi bo'lgan otaliqlar, odatda, qabilalarning yoshi katta amirlaridan tayinlangan. Oliy hukmdor chiqargan hukmlar, yorliqlarni ijrochilarga, muayyan amalga tayinlangan amaldorga yetkazuvchi parvonachi ham dargohda muhim o'rin egallagan. Harbiy harakatlar davrida parvonachi qo'shinga qo'mondonlik qilgan.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘quvchilardan mavzu bo‘yicha asosiy faktlar va voqealarni so‘rash, hujjat, surat yoki xarita asosida savollar berish.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e’lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Maktab MMIBDO‘_____________ ___________________________sana___ _______________ 20__yil

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga telegram orqali bog‘lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

77 listdan iborat o’zbekiston tarix fanidan 9-10-sinf 68 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:
@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329
Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

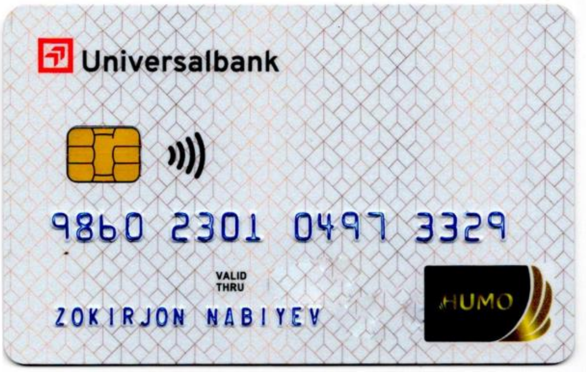

DIQQAT!!!

Sizga bu OMONAT qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo‘ling!

Bizda rus va o‘zbek maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud.

1. **1-11-sinflar uchun kelajak soati ish reja va konspektlari UZ-RU**
2. **1-11-sinflar uchun barcha fanlardan to‘garak hujjatlari UZ-RU**
3. **Sinf rahbar hujjatlari UZ-RU**
4. **Metodbirlashma hujjatlari UZ-RU**
5. **Ustama hujjatlari UZ-RU**
6. **1-11-sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar UZ-RU**
7. **1-11-sinflar uchun ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar) UZ-RU**
8. **Maktab ish hujjatlari UZ-RU**
9. **Direktor ish hujjatlari UZ-RU**
10. **MMIBDO‘ ish hujjatlari UZ-RU**
11. **O‘IBDO‘ ish hujjatlari UZ-RU**
12. **Psixolog hujjatlari UZ-RU**
13. **Xotin-qizlar qo‘mitasi ish hujjatlari UZ-RU**
14. **Kutubxona mudirasi ish hujjatlari UZ-RU**
15. **Besh tashabbus hujjatlari UZ-RU**
16. **Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar UZ-RU**
17. **Bayonnomalar UZ-RU**
18. **O‘qituvchilarning ilg‘or tajribasini omalashtirish hujjatlari**

ONLINE KOMPYUTER XIZMARLARI

O‘zbek va rus maktablar uchun
Buyutrma asosida

1-11-sinflar uchun barcha fanlardan testlar, nazorat ishlar, tezislar, to‘garaklar va yillik fan konspektlar, tadbir senariylari, ochiq dars ishlanma va slaydlar (taqdimotlar), ko‘rgazma va tarqatmalar, faxriy yorliq, diplom, tashakkurnomalar va boshqa hujjatlarni tayyorlab beramiz.
Tel:91669-34-74 Telegramdan:@talimxizmatlar izlab toping.

Для 1–11 классов узбекских и русских школ по всем предметам: тесты, контрольные работы, тезисы, сценарии кружков, годовые конспекты уроков, сценарии мероприятий, разработки открытых уроков, слайды (презентации), стенды и раздаточные материалы, почётные грамоты, дипломы, благодарственные письма и другие документы.

Тел: 91669-34-74 Telegram: @talimxizmatlar